

Eesti teatrites kõik kasvab

STATISTIKA. Eesti Teatri Agentuuri statistika näitab, et kasvab nii teatriskäijate, uuslavastuste kui ka repertuaaris olevate tükkkide arv. Eesti Teatri Agentuuri statistikast selgub, et 2018. aastal külastati etendusasutusi ligi 1,2 miljonit korda (täpsemalt 1 192 042), teatrite mängukavas oli ligi 600 lavastust, neist uuslavastusi üle 200, ning anti ligi 7000 etendust.

Eesti Teatri Agentuuri teatriinfo toimetaja Tiia Sippol nendib, et 2018. aastal oli kõike pisut enam kui eelneval ja sellele eelneval aastal: mullu oli 28 084 teatrikülastust rohkem kui 2017. aastal, võrreldes 2016. aastaga oli see näitaja aga 6034 võrra suurem. Sealjuures oli 2018. aastal mängukavas 211 uuslavastust, mis on seitsme võrra rohkem kui aasta varem, võrreldes 2016. aastaga kasvas uuslavastuse arv aga lausa 15 võrra.

Kasvavaid arve selgitab Sippol nii: «2018. aasta andmetega osaleb statistikas ka senisest suurem arv erateatreid ja lavastusprojekte, kokku 58. Näiteks kümme aastat tagasi, 2008. aastal osales teatristatistikas ainult 28 etendusasutust, 2013. aastal 41 ja 2017. aastal 47. Seekord osaleb lisaks 11 linna- ja riigiteatrile andmetega 31 erateatrit ja 16 teatriprojekti 22 lavastusega.»

Kuid statistikas arvesse võetavate etendusasutuste arvu kasv ei näita ainult Eesti Teatri Agentuuri head tööd, vaid ka seda, et tegijaid ja mitmesuguseid teatrikooslusi tekib igal aastal juurde. Aasta tagasi nentis Sippol, et teatrikülastuste piir on käes, kuid nagu sel kolmapäeval tutvustatud raamatust «Teatrielu 2018» koondatud statistikast ilmneb, ei paista eestlaste teatriarmastusel piire olevat. Tiia Sippoli koostatud teatristatistika peatükk kannabki pealkirja «Illus ja elus».

Viimasel kolmel aastal on kasvanud nii repertuaaris olevate lavastuste arv (540-lt 582-le) kui ka uuslavastuste arv (196-lt 212le). Samas püsib linna- ja riigiosalusega teatrite uuslavastuste arv enam-vähem samas suurusjärgus, 100 uuslavastuse ringis. «Kogu repertuaari 582 lavastusest kuulub riigiteatritele tavapäraselt 320 lavastuse ringis, mis tähendab, et iga-aastane uuslavastuste arvu tõus või langus sõltub erateatritest ja projektidest,» ütleb Sippol.

Ta lisab, et tegijate jätkuvale aktiivsusele ei jää alla ka vaatajate huvi. «Keskmiselt oli 2018. aastal ühel etendusel 178 vaatajat. Seda on küll vähem kui perioodil 2007-2013, kui saalis oli 185-214 vaatajat, kuid viimase viie aasta võrdluses on tegu igati hea tulemusega.»

Enim külastatud teatrid on endiselt Estonia (154 484), Vanemuine (150 809) ja Eesti Draamateater (106 830). Eraetendusasutustest paistsid suurema vaatajate arvuga silma Tartu Uus Teater (35 589), Piip ja Tuut Teater (31 979), paarkümmend tuhat külastust oli nii

Postimees

12.09.2019

Heili Sibrits

166000

1 20 21

Estonia teater

R.A.A.A.M.-il, VAT Teatril, Eesti Tantsuagentuuril, Vana Baskini Teatril kui ka Tuuleveskil.

Sippol toob esile, et Eesti teatrite miljon teatrikülastust ehk kogukülastusest 84,4 protsenti toimub kuues teatrilinnas: Tallinnas, Rakveres, Pärnus, Kuressaares, Tartus ja Viljandis. «See tähendab, et välismaal kogutakse 2,8 protsenti ning maakondades, sh ka teistes linnades-asulates vaid 12,8 protsenti vaatajatest.»

Kroonika «Teatrielu 2018» erineb varasemast ühe uue tabeli poolest. Esimest korda on tabelis ka harrastusteatrite koondandmed ning kirjas ka uuslavastused, mida vaadeldaval aastal oli 42, kogu repertuaaris oli aga 96 lavastust, etendusi anti 448 ja külastusi oli 21 855.

«Ja kui nüüd liita statistika uuslavastustele juurde harrastusteatrite, teatrikoolide ja miks mitte ka Raadioteatri uuslavastused, viimaseid oli viis, siis ei saa teatritegevuse vähenemisest või langusest juttugi olla. 307 uuslavastust on märkimisväärne loominguiline panus, mis ei räägi mingist langustendentsist,» ütleb Sippol.

Kui aga lisada teatrite etendustegevusele nende korraldatud festivalid, kontserdid, ballid, filmiõhtud, loengusarjad ja töötoad, siis panustati kultuuriellu 8400 üritusega 1,35 miljonile külastajale.

Kuidas aga võtta kokku teatriaasta 2018? Lisaks teatri NO99 tegevuse lõpetamisele ja Paide Teatri alustamisele oli Sippoli hinnangul tähelepanuväärne Narva kandmine Eesti kaardile teatrikunstiga kaudu: augustis kultuuriraja sissetallamine Tartu Uue Teatri suurlavastusega «Kremlis ööbikud» ja detsembris Narva Vaba Lava teatrimaja avamine. 2018. aastasse jäi ka kogu aasta kestnud Kinoteatri palgalise teatriveaataja eksperiment.

«Aga ka koostöölavastused, mida oli 2018. aastal kokku 41, sh 14 rahvusvahelist lavastust ja EV100 projekti «Sajandi lugu» raames valminud 13 lavastust. Samuti tõstaks esile teatrite professionaalse ja originaalse turunduse nii Ugala renoveeritud teatrimaja kommunikatsiooni puhul kui ka kultuurivaldkonna edukaima ühisrahastusprojektina Tartu Uue Teatri maja ostusumma kogumisaktsiooni, mis tipnes suurlavastusega «Kremlis ööbikud»,» räägib Tiia Sippol.

Lavastuste esiviisik

- «Kremlis ööbikud» (muusikalavastus, Tartu Uus Teater): 11 etendust, 21 924 vaatajat;
- «Hüljatud» (muusikalavastus, Vanemuine): 24 etendust, 19 193 vaatajat;
- «Elias maa pealt» (mitmeliigilavastus lastele, NUKU): 51 etendust, 16 744 vaatajat;

• «Pähklipureja» (tantsulavastus lastele, Estonia): 18 etendust, 14 635 vaatajat;

• «Lendas üle käopesa» (sõnalavastus, Rakvere teater): 35 etendust, 14 419 vaatajat.

Eesti teatrid 2018

TEATER	uuslavas tused	kogu repertuaar	etendused	külastajad
Avalik-õiguslik asutus				
Estonia*	6	40	279	154 484
munitsipaal- etendusasutus				
Kuressaare Linnateater*	4	13	120	17 614
Tallinna Linnateater*	8	25	449	67 774
riigi osalusega sihtasutusena tegutsevad etendusasutused				
Eesti Draamateater*	12	35	498	106 830
Endla Teater*	9	28	314	78 490
NUKU Teater*	10	37	558	87 116
Rakvere Teater*	9	19	348	68 372
Teater N099*	2	10	97	9 183
Ugala Teater*	7	26	279	80 907
Vanemuine*	15	52	486	150 809
Vene Teater*	13	39	350	53 881
Eraetendusasutused				
Ajateater	1	2	43	2 731
Arena / Eesti Improteater	2	4	29	2 143
Banaanikala Projektiteater	1	2	37	1 941
Eesti Tantsuagentuur	4	5	121	20 531
Emajõe Suveteater/ Karlova Teater	4	7	35	4 412
Fine 5 Tantsuteater*	3	5	36	4 739
Goltsman Ballet	1	6	23	2 345
Ilmarine*	1	8	202	13 706
Kanuti Gildi SAAL*	11	23	132	13 107

Kell Kümme*	0	3	28	6610
Kinoteater*	2	9	220	11 522
Miksteater	3	8	130	12 570
Must Kast	3	7	57	6137
Paide Teater	5	6	38	3891
Piip ja Tuut Teater*	4	16	263	31 979
Polygon Teater	1	2	19	3300
Prem Produetions	2	4	64	15 802
R.A.A.A.M.*			4	10 120 22 530
Sõltumatu Tantsu Lava*			5	11 66 4084
Tallinna Tantsuteater			5	7 20 1123
Tartu Uus Teater*			7	16 176 35 589
Teater Kelm			1	4 12 330
Teoteater			1	12 101 5173
Theatrum*			6	8 74 8032
Tuuleveski*			3	11 242 19 020
Vaba Lava kuraatoriprogramm* **			6	9 69 11 641
Vana Baskini Teater*			3	5 118 19 364
Varius			2	6 42 4053
VAT Teater*			8	20 200 21 049
Vilde Teater			2	4 29 1088
Von Krahli Teater*			3	10 109 10 782
Lavastus projektid				
Apollo Kino			1	1 10 4126
Eesti Kontsert			1	1 8 2193
Eesti Teatri- ja Muusikamuuseum			1	1 1 37
EMTA lavakool			1	1 14 854
ERM Teater			3	3 36 2297
Kukruse Mõisateater			1	1 16 800
MTÜ Temufi			1	1 12 3600
MTÜ Müüdnud Naer			1	2 11 459
Oma Lava			1	1 17 2880
Prangliranna			1	1 5 500
Pärnu Suveteater			1	1 15 1800
Saueaugu Teatritalu			1	2 19 1827
«Stiiliharjutused»; «Südames sündinud*»	2	2	28	3714
Sundown Entertainment OÜ			1	1 13 2076
Taarka Pärimusteater			1	1 10 960
Viljandi Teatrihoov			2	2 5 210

* Etendusasutus sai 2018. aastal tegevustoetust.

** Vaba Lava kuraatoriprogramm - Vaba Lava on produktsioonimaja ning siin tabelis on välja toodud Vaba Lava kuraatoriprogrammi ning koostöölavastused.

Statistilised andmed: Eesti Teatri Agentuur. Aitäh Tiia Sippol!

"Keskmiselt oli 2018. aastal ühel etendusel 178 vaatajat. Seda on küll vähem kui perioodil 2007-2013, kui saalis oli 185-214 vaatajat."

Eesti Teatri Agentuuri teatriinfo toimetaja Tiia Sippol

1,2 MILJONIT TEATRISKÄIKU

Eesti Teatri Agentuuri statistikast selgub, et 2018. aastal käidi mullusest rohkem teatris, populaarseim lavastus oli «Kremlis ööbikud».

Tartu Uue Teatri «Kremlis ööbikud» oli eelmise aasta enim vaadatud lavastus.

Muusikalavastus «Hüljatud» teatris Vanemuine.

Tantsulavastus «Pähklipureja» Estonia teatris.

Rakvere Teatri lavastus «Lendas üle käopesa».

NUKU teatri lavastus «Elias maa pealt».

KULTUUR LK 20-21

Heili Sibrits, kultuuritoimetuse juht

Sarnased uudised

[Eesti teatrit käidi eelmisel aastal vaatamas 1,2 miljonit korda](#)

kultuur.err.ee 12.09.2019

[Vau! 1,2 miljonit teatrikülastust](#)

kultuur.postimees.ee 11.09.2019